

Albert Onnes Feringa (1805-<1874)

Albert Onnes Feringa komt voor in de kwartierstaat Feringa-Noorland.
Klik [hier](#) voor zijn persoonspagina op de website [Familie van vroeger](#).

Jeugd

Albert Onnes Feringa werd geboren op 17 september 1805 en op 22 september van dat jaar gedoopt in Niezijl.

In 1824 werd hij ingeschreven voor de dienstplicht bij de Nationale Militie. Niet alle jongens hoefden daadwerkelijk in het leger; er werd geloot wie moest opkomen. Albert had geluk: hij werd niet opgeroepen. Zijn inschrijvingsformulier vermeldt het volgende signalement: lengte 1,63 meter; ovaal gezicht; rond voorhoofd; blauwe ogen; gewone neus; grote mond; langwerpige kin; bruin haar en wenkbrauwen; geen bijzondere kenmerken.

Huwelijk en gezin

Op 25 maart 1839 trouwde Albert, 33 jaar oud, in Adorp met Aafke Jans Mulder, 18 jaar oud. Zij was geboren op 15 augustus 1820 in Zuidwolde, dochter van Jan Berends en Grietje Hindriks Kuiper. Bij hun huwelijk was Albert boerenknecht en Aafke dienstmeid.

Albert en Aafke woonden de eerste paar jaar van hun huwelijk in Sauwerd, waar in 1840 hun dochter Grietje en in 1842 hun zoon Berend werden geboren. Uit de geboorteaangiften blijkt dat Albert inmiddels dagloner was, iemand die per dag werd ingehuurd voor losse arbeid. Een onzeker bestaan in die jaren.

Waarschijnlijk om werk te vinden verhuisde het gezin naar Rasquert, waar in 1845 zoon Jan werd geboren. Ook daar heerste armoede. Het gezin moest rondkomen met extra ondersteuning uit de armenkas van de gemeente Baflo, waartoe Rasquert behoorde.

Hongersnood in 1846

In de daaropvolgende jaren werd het bestaan er alleen maar slechter op. In 1846 brak de aardappelziekte uit en in de jaren daarop mislukte ook de rogge-oogst. Dit leidde, vooral bij de meest kwetsbare gezinnen, tot voedselschaarste en armoede. In deze hongersnood moesten de armsten zich voeden met paardenbonen en overjarige erwten, die in betere tijden uitsluitend als veevoer dienden. Vooral kleine kinderen leden hieronder. In 1846 overleed dochttertje Grietje, slechts zes jaar oud. Door het slechte voedsel groeiden de kinderen slecht. Later werden Berend en Jan afgekeurd voor de

militaire dienst wegens 'te kleine maat'. De minimumlengte was toen 1,54 meter. Jan had bovendien nog een onbekend lichamelijk gebrek.

In 1849 keerden Albert en Aafke terug naar Sauwerd. Zij huurden een huis ten noorden van het dorp aan de provinciale weg, het huidige nummer 15. In juni 1850 werd hier hun zoon Engbert geboren.

Aofien oet 't Swarte Peert

In de familieherinnering had Aafke Jans Mulder als bijnaam 'Aofien oet 't Swarte Peert'. Niemand wist meer waar die bijnaam vandaan kwam. Nu blijkt dat het huis dat zij in Sauwerd huurden al een lange geschiedenis had als herberg, tapperij e.d. Uit de Ommelander Courant van 6 december 1796 blijkt dat het pand met de naam Het Zwarte Paard te koop werd aangeboden. Het werd aangeprezen als een 'neringrijke herberg'.

Toen Albert en Aafke de woning huurden, was herberg niet meer de hoofdfunctie. Bewoners voor hen waren achtereenvolgens landbouwer en dagloner. Maar het is mogelijk dat zij als bijverdienste een tapperij hebben gehad voor de passanten langs deze belangrijke verbindingsweg naar Groningen. In die tijd werd het pand nog altijd met de oude naam aangeduid.

Het huis is tussen 1880 en 1890 afgebroken. Enkele jaren later werd een nieuw pand gebouwd, dat tot halverwege de 20e eeuw als café werd gebruikt. Nog steeds met de naam 'Het Zwarte Paard'.

De verdwijning van Albert

In 1851 verdween Albert. Niemand wist waar hij naartoe was gegaan. Ook zijn plaats van overlijden is onbekend. Bij het huwelijk van zijn zoon Berend in 1874 werd vermeld dat hij was overleden. Hij zou dus hooguit 69 jaar

— Vóór omstreeks acht jaren heeft *Albert Onnes Feringa*, geboren in 1805, zich heimelijk van Sauwerd, (gem. Adorp, prov. Groningen), verwijderd, zijne vrouw en drie kinderen onverzorgd achterlatende. Men heeft sedert bij gerucht vernomen, dat hij met eene andere vrouw zamen leeft. Omtrent de plaats van zijn oponthoud bestaat niet de minste zekerheid, maar er wordt verhaald, dat hij eens te Stadskanaal en op een anderen tijd te Meppel gezien is.

Zijne wettige vrouw is, misschien zonder dat hij het weet, in dit jaar overleden, en de kinderen, van 9 tot 17 jaren oud, verkeeren in hulpbehoevenden toestand.

De burgemeester van de gemeente, waarin genoemde Feringa zich bevindt, wordt verzocht, hem van den toestand zijner kinderen, en den ondergeteekende van zijn aanwezen bericht te geven.

Adorp, 3 Aug. 1859.

De burgemeester van Adorp,
J. H. LEOPOLD.

zijn geworden. Maar ook de nieuwe digitale technieken die toelaten om vrijwel overal in het land in de overlijdensregisters te zoeken, leveren voorlopig niets op. Volgens de familieoverlevering kwam hij na een bezoek aan een familielid nooit meer thuis. Men

vreesde voor een ongeluk. Maar in het dorp werd dat blijkbaar anders beleefd. Roddels en allerlei geruchten deden de ronde. Na het overlijden van Aafke deed de burgemeester nog een oproep om inlichtingen in het Algemeen Politieblad.

De weduwe en wezen

Aafke overleed op 29 juni 1859 in Sauwerd, 38 jaar oud, werkend als daglonerse. De aangifte werd gedaan door buurman Jan Derks van der Laan, een schoenmaker.

De jongste kinderen werden opgevangen door andere gezinnen. Jan, veertien jaar, ging wonen bij Jibbe Derks van der Laan in Wetsinge, een broer van de aangever. Engbert, negen jaar oud, kwam terecht bij de familie Buttema in Sauwerd. De opvangzinnen kregen mogelijk wat extra armenondersteuning voor deze kinderen. Jan en Engbert werden later, net als de buurman, ook schoenmaker.

Afstammingslijn

Berent Alberts ca. 1720-?	x	Barber Jacobs ca. 1720-?
Onne Berents Feringa 1757-1825	x	Grietje E. van der Molen 1783-1850
Albert Onnes Feringa 1805-<1874	x	Aafke Jans Mulder 1820-1859
Berend Feringa 1842-1895	x	Geertje van der Tuin 1845-1931
Albert Feringa 1876-1952	x	Anna Kolbeek 1876-1957
Hendrik Feringa 1908-1999	x	Lena Noorland 1906-1990
<i>Cees Feringa</i>	x	<i>Mirna Couwenberg</i>
<i>Ronald Bezemer</i>	x	<i>Marieke Feringa</i>
<i>Tim en Daan</i>		